

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HOÁ HÀ NỘI
KHOA VĂN HÓA DU LỊCH

**CHÙA XIÊNG THOONG VỚI SỰ PHÁT
TRIỂN DU LỊCH Ở CỔ ĐÔ LUÔNG PHẠ
BANG**

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

Giảng viên hướng dẫn : ThS. Phan Bích Thảo

Sinh viên thực hiện : Vanhnaly Phengchanthamaly

Lớp : VHDL 14B

HÀ NỘI - 2010

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	2
4. Phương pháp nghiên cứu	3
5. Bộ cục của đề tài	3
CHƯƠNG 1: GIỚI THIỆU VỀ CỔ ĐÔ LUÔNG PHẠ BANG	4
1.1. Vị trí địa lý và điều kiện tự nhiên.	4
1.1.1. Vị trí địa lý.	4
1.1.2. Điều kiện tự nhiên.	5
1.2. Lịch sử của cổ đô Luông Phạ Bang.	6
1.3. Đời sống kinh tế và văn hoá của cổ đô Luông Phạ Bang.	7
1.3.1. Đời sống kinh tế.	7
1.3.2. Đời sống văn hoá.	12
1.3.3. Tiềm năng du lịch của Luông Phạ Bang	22
CHƯƠNG 2: NHỮNG GIÁ TRỊ CỦA CHÙA XIÊNG THOONG VỚI DU LỊCH LUÔNG PHẠ BANG	26
2.1. Lịch sử xây dựng và quá trình phát triển của chùa Xiêng Thoong	26
2.1.1. Thời kỳ thứ nhất	26
2.1.2. Thời kỳ thứ hai	28
2.2. Những giá trị tiêu biểu của chùa Xiêng Thoong	31
2.2.1 Giá trị kiến trúc	31
2.2.2. Giá trị văn hóa - tâm linh	63
CHƯƠNG 3: MỘT SỐ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN CHÙA XIÊNG THOONG TRỞ THÀNH ĐIỂM DU LỊCH	

HẤP DẪN Ở CỔ ĐÔ LUÔNG PHẠ BANG	77
3.1. Thực trạng hoạt động du lịch ở cổ đô Luông Phạ Bang	77
3.1.1. Cơ sở hạ tầng	79
3.1.2. Cơ sở vật chất kỹ thuật	81
3.1.3. Nguồn lao động	83
3.1.4. Nguồn khách du lịch	84
3.2. Một số giải pháp phát triển du lịch ở chùa Xiêng Thoong	86
3.2.1. Tăng cường vốn đầu tư vào xây dựng cơ sở hạ tầng và cơ sở vật chất kỹ thuật	86
3.2.2. Nâng cao công tác trùng tu, tôn tạo	86
3.2.3. Giải pháp về hoàn thiện lao động và kinh doanh du lịch	87
3.2.4. Chú trọng công tác đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực cho du lịch	87
3.2.5. Bồi dưỡng kiến thức du lịch cho cộng đồng tại khu chùa Xiêng Thoong	88
3.2.6. Đa dạng hoá sản phẩm du lịch	88
KẾT LUẬN	98
TÀI LIỆU THAM KHẢO	99
TÀI LIỆU TIẾNG LÀO	100

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài:

Ngày nay nền kinh tế quốc gia ngày càng phát triển mạnh, đời sống vật chất con người ngày càng được nâng cao. Do đó sự giao lưu hợp tác giữa các quốc gia ngày càng được mở rộng. Vì thế du lịch đã trở thành nhu cầu không thể thiếu được trong đời sống văn hoá xã hội.

Là một quốc gia giàu tiềm năng du lịch, bên cạnh những danh thắng nổi tiếng, Lào còn có một bề dày về lịch sử, một nền văn hoá truyền thống mang đậm tâm hồn cốt cách của Lào. Đó là một kho tàng văn hoá vô cùng quý giá của dân tộc mà chúng ta những thế hệ trẻ hiện nay không chỉ cần gìn giữ, bảo tồn mà còn phải phát huy mạnh mẽ để xây dựng và phát triển đất nước trong thời đại mới.

Luông Phạ Bang là cố đô của nước Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào. Đây là một vùng đất có lịch sử phát triển lâu đời, ẩn chứa nhiều di tích của thời đại đã qua, đang mang trong mình một tiềm năng du lịch tự nhiên cũng như tiềm năng du lịch văn hoá rất lớn. Nơi đây không chỉ được thiên nhiên ban tặng những cảnh sắc nên thơ, tươi đẹp như: Nặm Khan, sông Mekong...mà còn có những di tích ghi dấu những giá trị vật chất và tinh thần của con người ở cố đô qua các giai đoạn lịch sử như: Thăm Tình (hang Tình), Tạt Quang Sy (thác Quang Si), Tháp Phu Sí, cung đình Luông Phạ Bang..., trong đó chùa Xiêng Thoong được coi như là một công trình tiêu biểu của cố đô Luông Phạ Bang. Nó như một bức tranh vẽ lại sự hỗn dung giữa văn hoá bản địa Lào và văn hoá Phật giáo du nhập, thể hiện bản sắc văn hoá riêng biệt không đâu có.

Tôi đã chọn đề tài “**Chùa Xiêng Thoong với sự phát triển du lịch ở cố đô Luông Phạ Bang**” cho bài khoá luận tốt nghiệp của mình với mong muốn được đóng góp một phần nhỏ bé của mình cho ngành du lịch cố đô Luông Phạ Bang nói riêng cũng như ngành du lịch Lào nói chung ngày một phát triển.

2. Mục đích nghiên cứu

- Nghiên cứu về sự ra đời của chùa Xiêng Thoong gắn liền với sự phát triển của du lịch ở cố đô Luông Phạ Bang.

- Nghiên cứu những giá trị về nghệ thuật kiến trúc Phật giáo và nghệ thuật kiến trúc dân gian Lào thể hiện trên chùa Xiêng Thoong đồng thời tìm ra những đặc trưng của chùa Xiêng Thoong.

- Nghiên cứu những lễ hội dân gian và Phật giáo của nhân dân Lào được tổ chức ở chùa Xiêng Thoong. Những giá trị về mặt văn hóa thể hiện trên các lễ hội độc đáo ở chùa Xiêng Thoong.

Mục đích chính của đề tài này là khai thác một cách có hiệu quả chùa Xiêng Thoong để góp phần phục vụ phát triển du lịch văn hóa ở Lào nói chung và ở Luông Phạ Bang nói riêng.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

* Đối tượng nghiên cứu.

Đối tượng nghiên cứu chính của đề tài khoá luận là chùa Xiêng Thoong cho nên nội dung chủ yếu của bài khoá luận là mô tả không gian tự nhiên và môi trường xã hội của di tích, tập trung nghiên cứu về mặt nghệ thuật kiến trúc, điêu khắc và hội hoạ của chùa Xiêng Thoong nhằm để khai thác phục vụ cho hoạt động du lịch.

* Phạm vi nghiên cứu.

Cố đô Luông Phạ Bang có nhiều điểm du lịch hấp dẫn, tuy nhiên chùa Xiêng Thoong là một trong số các công trình kiến trúc tiêu biểu nên tôi đã chọn công trình kiến trúc này để nghiên cứu. Ngoài ra bài này còn mở rộng phạm vi nghiên cứu đến một số nét văn hoá bản địa, văn hoá Phật giáo gắn liền với chùa Xiêng Thoong.

4. Phương pháp nghiên cứu

Các phương pháp chủ yếu được sử dụng trong bài khóa luận này là:

- Phương pháp thu thập và xử lý tài liệu
- Phương pháp khảo sát thực tế
- Phương pháp thống kê
- Phương pháp phân tích tổng hợp

5. Bộ cục của đề tài

Ngoài phần mở đầu, kết luận, phụ lục và danh mục tài liệu tham khảo... nội dung của bài còn được trình bày theo ba chương:

Chương 1: Giới thiệu về cố đô Luông Phạ Bang

Chương 2: Những giá trị của Chùa Xiêng Thoong với du lịch Luông Phạ Bang.

Chương 3: Một số giải pháp phát triển chùa Xiêng Thoong trở thành điểm du lịch hấp dẫn ở Luông Phạ Bang

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

1. Betty Gosling (1996), Images of Asia Old Luang Prabang, New York (Tiếng Anh).
2. Francis Engelmann (1996), “ Capitales de légende Luang Prabang ” Truyền thuyết về kinh đô Luông Phạ Bang, (Tiếng Pháp), Paris.
3. Ngô Văn Doanh (1998), Danh thắng và kiến trúc Đông Nam á, NXB Văn hóa - Thông tin, Hà Nội.
4. Ngô Văn Doanh - Vũ Quang Thiện (1997), Phong tục các dân tộc Đông Nam á, NXB Văn hóa dân tộc, Hà Nội.
5. Nguyễn Lệ Thi (1992), Đất nước Lào lịch sử và văn hóa, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
6. Nguyễn Văn Vinh (2000), Tập quán và lễ hội cổ truyền các dân tộc Lào, NXB. TP. Hồ Chí Minh.
7. Nguyễn Lệ Thi (1989), Bun Pi May Hột Năm Tết Lào cổ truyền, Văn hóa dân gian, NXB Khoa học xã hội.
8. Nguyễn Lệ Thi (2002), Nghệ thuật kiến trúc và điêu khắc Phật giáo ở Chiang Mai và Băng Cốc qua một số ngôi chùa tiêu biểu (một ghi chép điền dã), NXB Khoa học xã hội, Hà Nội 2002.
9. Phạm Đức Dương (1994), Lễ hội truyền thống và văn nghệ dân gian ở Lào, Tìm hiểu Lịch sử - Văn hóa Lào (Tập III), NXB Khoa học xã hội.
10. Phạm Đức Dương (1998), Ngôn ngữ và văn hóa Lào trong bối cảnh Đông Nam á, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
11. Sê Ly Tăn Si Sạ Vất Đy - O Lạ Ny Nen Nả (2001), Xin chào Luông Phạ Bang, NXB Thạt Bua Kẹo (Tiếng Thái Lan).
12. Vo Ra Lăn Bun Nhạ Sụ Rặt (2004), Thương thức kiến trúc chùa ở Luông Phạ Bang, NXB Mừng cổ điển (Tiếng Thái Lan).

TÀI LIỆU TIẾNG LÀO:

1. Chậu Khăm Mặn Vòng Cột Lặt Tạ Nạ (năm 2507 lịch Lào khoảng năm 1964), Truyền thuyết chùa Luông Phạ Bang, NXB Viêng Chăn.
2. Đuông Xay Luông Phạ Sĩ (2001), Phong Sả Vạ Đản người Lào mảnh đất của Lào, NXB Viêng Chăn.
3. Hum Phăn Rặt Tạ Nạ Vòng (2000), Di sản văn hóa quý giá Luông Phạ Bang, NXB Singapore.
4. Hum Phăn Rặt Tạ Nạ Vòng (2001), Lễ hội đua thuyền lễ hội thả thuyền lửa trôi, NXB Viện nghiên cứu văn hóa.
5. Hum Phăn Rặt Tạ Nạ Vòng (2001), Truyền thuyết Siêu Sạ Vạt theo hình thủy tinh gắn trên tường chùa Xiêng Thoong. NXB Viện nghiên cứu văn hóa.
6. Mạ Hả Sĩ La Vị Lạ Vòng, Lịch sử Lào từ cổ điển từ năm 1957, NXB Thư viện Quốc gia.
7. Mạ Hả Sĩ La Vị Lạ Vòng (1972), Lịch sử Lào từ thượng cổ đến thế kỷ XIX, NXB Giáo dục.
8. Mạ Hả Sĩ La Vị Lạ Vòng (1958), Cổ đô Luông Phạ Bang, NXB Viêng Chăn.
9. Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh Luông Phạ Bang về Chiến lược phát triển tỉnh Luông Phạ Bang là trung tâm du lịch, số 161 / ĐBT.LPB, ngày 18/6/ 2003.
10. Nghị quyết của Bộ trưởng Bộ Thông tin - Văn hóa về việc Bảo tồn di sản quốc gia về mặt nghệ thuật, kiến trúc Lào với việc trùng tu lại và xây dựng chùa chiền, số 95 / TT.VH, ngày 28/2/2005.
11. Pi Ra Đa Sạ Vất Vòng (1989), Nghệ thuật hoa văn cổ điển Luông Phạ Bang, NXB Quốc gia.

12. Sô Chít Sít Thỉ Vãn và Sô Pạ Sông Bun Thông Vông Sả Ly, Nghiên cứu sinh Khoa học Kiến trúc (Khóa X năm 1994 - 1996), Dự án chùa Luông Pạ Bang năm 1503 - 1963, Khóa luận tốt nghiệp Đại học Quốc gia Lào.

13. Sô Sạ Nục Mi Xay (2000), Cố đô Luông Pạ Bang, NXB Giáo dục.